

KOMITET NAUK GEOLOGICZNYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK

PODWALE 75, 50-449 WROCŁAW

tel.: 71-3376345, fax: 71-3376342, e-mail: pansudet@pwr.wroc.pl

Prof. dr hab. Janusz Janeczek, przew. Komitetu Nauk Mineralogicznych PAN
Prof. dr hab. Leszek Marks, przew. Komitetu Badań Czwartorzędu PAN
Prof. dr hab. Adam Gasiński, prezes Polskiego Towarzystwa Geologicznego
Prof. dr hab. Andrzej Żelaźniewicz, przew. Komitetu Nauk Geologicznych PAN

2.3.2010

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*

Komitety Nauk Geologicznych PAN, Komitet Badań Czwartorzędu PAN, Komitet Nauk Mineralogicznych PAN oraz Polskie Towarzystwo Geologiczne wnoszą o

uwzględnienie i wprowadzenie do obecnie nowelizowanej ustawy Prawo geologiczne i górnicze w dziale V „Prace Geologiczne” w rozdziale 1 następujących zapisów:

Art. 87.

Badania naukowe geologiczne, które nie wymagają stosowania robót geologicznych, nie muszą być wykonywane na podstawie projektu robót geologicznych.

Art. 88.

1. Właściciele lub posiadacze wszelkich naturalnych lub sztucznych, stale lub czasowo istniejących odsłoneń skalnych mają obowiązek udostępniać je do prowadzenia badań, o których mowa w art. 87.
2. Minister właściwy do spraw środowiska określi w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady udostępniania tego rodzaju obiektów.

Uzasadnienie

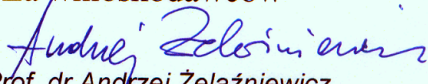
Wprowadzane w ostatnich latach nowe regulacje prawne, przekształcenia stosunków własnościowych i towarzyszące im zmiany mentalności wyłoniły problem zmniejszonej dostępności do wyrobisk powierzchniowych oraz wykopów (np. pod budowę budynków, zakładów przemysłowych, dróg i autostrad) w celu prowadzenia badań geologicznych przez placówki naukowe. Dostęp ten zależy obecnie od dobrej woli właściciela. Prowadzi to nierzadko do kuriozalnych sytuacji, w których badacz-geolog traktowany jest jak intruz czy wręcz przestępca, a nawet bywa naruszana jego godność osobista. W rezultacie wiele wykonanych ostatnio wyrobisk i wykopów pozostaje niezbadanych geologicznie, co stanowi **oczywistą stratę dla nauki i dziedzictwa przyrodniczego**.

Stan powyżej opisany pomniejsza stopień rozpoznania budowy geologicznej kraju, co może mieć także i negatywne konsekwencje ekonomiczne. Przypuszczalnie wiele unikatowych okazów (paleontologicznych lub mineralogicznych), które mogłyby zdobić muzea i stanowić dobro ogólne zostaje zniszczonych lub dostaje się w niepowołane ręce. Problem ten dotyczy także obszarów parków narodowych i rezerwatów, które powinny być zobowiązane do udostępniania obszarów chronionych do badań geologicznych, pod warunkiem nienaruszania w istotny sposób dobra chronionych obiektów.

Brak odpowiednich rozwiązań prawnych w powyższym zakresie negatywnie kontrastuje z przyjętymi w Polsce uregulowaniami ustawowymi możliwości prowadzenia badań archeologicznych. Zgodnie z nimi archeolodzy mają nawet prawo do wstrzymania budowy czy eksploatacji, jeżeli wymaga tego interes nauki. We wielu krajach problem badań prowadzenia badań geologicznych został już prawnie rozwiązany. Na przykład w Niemczech geolodzy mają prawo do wglądu w wykopy i wyrobiska, a ponadto właściciele tychże mają obowiązek zgłaszania odpowiednim urzędom faktów znalezienia zwierząt kopalnych czy okazów mineralogicznych. Mając na uwadze inwestycje drogowe i innego rodzaju budowy łączące się z wykonywaniem prac ziemnych – prowadzone obecnie lub w przyszłości – uważamy, że poruszony w naszym wniosku problem pilnie wymaga wprowadzenia odpowiednich uregulowań prawnych także w Polsce.

W związku z powyższym wnosimy jak na wstępie.

Za wnioskodawców

Prof. dr Andrzej Żelaźniewicz
Przewodniczący
Komitetu Nauk Geologicznych PAN